

Соціально-економічне становище Кіровоградської області за січень–жовтень 2013 року

(Головне управління статистики у Кіровоградській області повідомляє)

Промисловість

У жовтні 2013р. порівняно з попереднім місяцем та жовтнем 2012р. індекс промислової продукції становив відповідно 121,5% та 97%, за підсумками 10 місяців 2013р. – 106,9%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** у січні–жовтні 2013р. порівняно з відповідним періодом 2012р. обсяг виробництва продукції зріс на 7,5%, найбільше – у добуванні каменю, піску та глини (на 15,8%).

На підприємствах **переробної промисловості** приріст виробництва у січні–жовтні 2013р. порівняно з відповідним періодом попереднього року становив 6,3%.

У *виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів* випуск промислової продукції порівняно з січнем–жовтнем 2012р. збільшився на 8,5%, у т.ч. у виробництві продуктів борошномельно-круп'яної промисловості – на 31,6%, олії та тваринних жирів – на 16,2%, напоїв – на 0,7%.

У січні–жовтні 2013р. порівняно з січнем–жовтнем 2012р. виробництво олії соняшникової нерафінованої та її фракцій, крім фракцій із зміненим хімічним складом зросло на 125,5 тис.т, борошна – на 9218 т, круп – на 4125 т, виробів кондитерських цукрових, що не містять какао – на 1305 т, виробів здобних (булочок підвищеної калорійності, слойоних, рулетів з маком, рогаликів тощо) – на 184 т, сирів жирних – на 148 т, м'яса свиней свіжого чи охолодженого – на 131 т, риба, у т.ч. філе, копчена – на 23 т, горіхів, арахісу та насіння, смажених, солених чи приготованих в інший спосіб – на 6 т.

У *виробництві одягу* за підсумками січня–жовтня 2013р. випуск продукції збільшився на 6,2%, *текстильному виробництві* – на 3,6%.

У *виробництві хімічних речовин і хімічної продукції* у січні–жовтні 2013р. випуск промислової продукції збільшився на 13,4%, у т.ч. на підприємствах з виробництва фарб, лаків і подібної продукції, друкарської фарби та мастик – на 11,5%, основної хімічної продукції, добрив і азотних сполук, пластмас і синтетичного каучуку в первинних формах – на 8,1%.

У *металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім виробництва машин і устаткування* випуск продукції порівняно з січнем–жовтнем 2012р. збільшився на 13%.

На підприємствах з **постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** приріст виробництва у січні–жовтні 2013р. становив 9,6%.

У машинобудуванні індекс промислової продукції у січні–жовтні 2013р. становив 96,7%, на підприємствах з виготовлення виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічної діяльності – 95%, виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 90,6%.

Сільське господарство

У січні–жовтні 2013р. індекс обсягу сільськогосподарського виробництва по області порівняно з відповідним періодом 2012р. становив 120,9%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 125,2%, у господарствах населення – 114,6%.

Рослинництво. За січень–жовтень 2013р. індекс обсягу виробництва продукції рослинництва порівняно з відповідним періодом 2012р. склав 126,1%, сільськогосподарських підприємствах – 127,6% господарствах населення – 122,8%.

Станом на 1 листопада 2013р. всіма категоріями господарств області зернові і зернобобові культури (включаючи кукурудзу) скошено й обмолочено на площі 719,9 тис.га, що складає 83,4% площі посіву зернових культур (включаючи кукурудзу), посіяних під урожай поточного року. Із зібраної площі одержано 3098,9 тис.т зерна (у початково оприбуткованій вазі), що на 43,1% більше, ніж на початок листопада 2012р., у т.ч. сільськогосподарськими підприємствами намолочено 2497,5 тис.т (на 43,4% більше), господарствами населення – 601,4 тис.т (на 42% більше). Збільшення виробництва зерна зумовлено суттєвим зростанням середньої врожайності зернових культур (в 1,5 р.б.). У середньому з 1 га обмолоченої площі одержано по 43 ц зерна (на 13,5 ц більше ніж торік), у т.ч. в аграрних підприємствах – 45,3 ц (на 15,1 ц більше), господарствах населення – 35,7 ц з 1 га (на 9 ц більше).

У загальному валовому зборі зернових і зернобобових культур 45,4% припадає на озимі культури, яких вироблено 1407 тис.т (в 1,9 р.б. ніж торік), у т.ч. пшениці озимої – 1134,6 тис.т (в 1,9 р.б.). Валовий збір ярих зернових культур (1691,9 тис.т) більший порівняно з 1 листопада 2012р. на 17,2%. У загальному виробництві ярих зернових культур переважає кукурудза на зерно (85,3%) та ячмінь ярий (11,7%).

На початок листопада п.р. кукурудзу на зерно зібрано та обмолочено з площі 258,9 тис.га, що складає 66,1% площі посівів цієї культури. Загальний валовий збір кукурудзи на зерно становив 1443,5 тис.т, що на 21,5% більше ніж на 1 листопада 2012р., за рахунок збільшення її врожайності (на 19,1 ц або в 1,5 р.б.).

Станом на 1 листопада 2013р. господарствами всіх категорій отримано 1124 тис.т насіння соняшнику (у початково оприбуткованій вазі), що на 25,4% більше ніж на початок листопада 2012р., за рахунок збільшення його врожайності на 28% (24,7 ц з 1 га проти 19,3 ц торік).

Порівняно з початком листопада 2012р. загальне виробництво цукрових буряків для промислової переробки (221,6 тис.т) зменшено в 1,9 раза, насамперед за рахунок зменшення їхньої площі збирання (в 1,7 раза), при середній урожайності 313 ц з 1 га (торік – 357 ц).

Ріпак (озимий і ярий) зібрано на площі 52,3 тис.га (98,7% площ, що підлягають до збирання), його валовий збір становив 128,8 тис.т, що в 2,9 р.б. ніж на 1 листопада 2012р., середня врожайність – 24,6 ц з 1 га (торік – 18,9 ц з 1 га). Сої зібрано з площі 92,7 тис. га, валовий збір склав 143,8 тис.т (торік – 182,2 тис.т), при середній врожайності 15,5 ц з 1 га (торік – 12,6 ц з 1 га).

Усіма категоріями господарств накопано 439,8 тис.т картоплі (109 ц з 1 га), що на 14,6% більше ніж на початок листопада 2012р. Виробництво овочів відкритого ґрунту становило 196,7 тис.т, середня врожайність склала 118 ц з 1 га. Виробництво плодоягідної продукції склало 31,2 тис.т при урожайності 54,9 ц з 1 га. Господарствами населення одержано 99,7% загального обсягу картоплі, 96,7% овочів, 93,2% плодів та ягід.

Станом на 1 листопада п.р. сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) для забезпечення врожаю наступного року підготовку ґрунту під посіви озимих культур, включаючи чисті пари, проведено на площі 321,4 тис.га проти 353,8 тис.га на початок листопада 2012р.; зяблеву оранку – на 348,9 тис.га проти 454,1 тис.га. Озимі на зерно і зелений корм, уключаючи ріпак, під урожай 2013р. посіяно на площі 310,1 тис.га (торік – 336,6 тис.га), у т.ч. зернові на зерно – на площі 258,4 тис.га, ріпак – на площі 49,6 тис.га. Під посіви цих культур унесено 114,2 тис.ц мінеральних (у поживних речовинах) і 44,9 тис.т органічних добрив. У розрахунку на 1 га посівної площі було внесено 36,8 кг мінеральних і 0,1 т органічних добрив (торік 31,1 кг та 0,1 т відповідно).

Тваринництво. У січні–жовтні п.р. індекс обсягу виробництва продукції тваринництва порівняно з відповідним періодом 2012р. становив 100,8%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 97,8%, у господарствах населення – 101,8%.

Виробництво м'яса господарствами усіх категорій у січні–жовтні 2013р. склало 54,1 тис.т. Збільшення виробництва м'яса порівняно з січнем–жовтнем 2012р. відбулося за рахунок росту обсягів реалізації худоби та птиці на забій у сільськогосподарських підприємствах (на 0,9 тис.т або на 5,8%). У структурі реалізації худоби та птиці на забій сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) частка свиней становила 77,1% (у січні–жовтні 2012р. – 77,8%), великої рогатої худоби – 20,4% (18,7%), птиці всіх видів – 2% (3%).

Обсяги вирощування худоби та птиці в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) у січні–жовтні 2013р. становили 17 тис.т, що на 4,2% більше ніж у відповідному періоді 2012р., у т.ч. великої рогатої худоби – 3 тис.т (на 1,4% менше), свиней – 13,5 тис.т (на 5,6% більше), птиці – 0,3 тис.т (на 3,8% більше). Співвідношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до реалізації тварин на забій становило 103,5% (у січні–жовтні 2012р. – 105,3%). Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі залишились на рівні минулого року та становили 464 г, свиней – зросли на 6,4% (380 г).

У січні–жовтні 2013р. виробництво молока в усіх категоріях господарств збільшилося порівняно з січнем–жовтнем 2012р. на 2,9% та склало 286,8 тис.т, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – на 2,1% (39,2 тис.т) господарствах населення – на 3% (247,6 тис.т). Порівняно з січнем–жовтнем 2012р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) середній надій молока від однієї корови збільшився на 156 кг (на 4,3%) і становив 3778 кг.

Загальне виробництво яєць усіма категоріями господарств у січні–жовтні 2013р. зменшилося порівняно з січнем–жовтнем 2012р. на 1,4% і склало 467,2 млн.шт., у т.ч. сільськогосподарськими підприємствами – на 21,1% (154

млн.шт.). Натомість господарства населення наростили виробництво яєць на 12,4% (313,2 млн.шт.). Несучість курей-несучок у січні–жовтні 2013р. становила 282 яйця проти 280 штук у січні–жовтні 2012р.

У господарствах усіх категорій чисельність поголів'я великої рогатої худоби становила 148,7 тис. голів (на 5,8% більше ніж на 1 листопада 2012р.), у т.ч. корів – 67,2 тис. голів (на 0,4% більше), свиней – 275,6 тис. голів (на 1,4% менше), овець та кіз – 55 тис. голів (на 1,1% більше), птиці – 5851,5 тис. голів (на 0,2% більше).

У сільськогосподарських підприємствах (крім малих) порівняно з 1 листопада 2012р. зменшилося поголів'я великої рогатої худоби на 0,1%, корів – на 0,7%, свиней – на 2,8%, птиці – на 18,7%, разом з тим зросло поголів'я овець та кіз на 1,4%.

На початок листопада 2013р. населенням утримувалось 79,2% загальної чисельності поголів'я великої рогатої худоби (на 1 листопада 2012р. – 77,9%), у т.ч. корів – 83,8% (83,6%), свиней – 53,2% (52,4%), овець і кіз – 86,7% (86,6%), птиці всіх видів – 86,6% (83,5%).

Станом на 1 листопада 2013р. в аграрних підприємствах області (крім малих) було в наявності кормів усіх видів 70,1 тис.т корм.од, що на 1% менше ніж на 1 листопада 2012р., у т.ч. концентрованих – 27,6 тис.т корм.од (на 11,2% менше). У розрахунку на одну умовну голову великої худоби припадало по 8,9 ц корм.од кормів усіх видів, у т.ч. концентрованих – по 3,5 ц корм.од (на 1 листопада 2012р. відповідно 8,5 ц та 3,7 ц корм.од).

Сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) за січень–жовтень 2013р. отримано дотацій на продукцію тваринництва, яка реалізована переробним підприємствам, на суму 6,4 млн.грн., у т.ч. за худобу – 1,8 млн.грн., за молоко – 4,6 млн.грн.

Реалізація сільськогосподарської продукції. Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої сільськогосподарської продукції у січні–жовтні 2013р. порівняно з січнем–жовтнем 2012р. зменшився на 12,9%, у т.ч. продукції рослинництва – на 13,9%, продукції тваринництва – залишився на рівні відповідного періоду 2012р. Частка продукції рослинництва в загальній вартості реалізованої продукції склала 91,3%, тваринництва – 8,7% (у січні–жовтні 2012р. відповідно 92,4% та 7,6%).

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) у січні–жовтні 2013р. порівняно з січнем–жовтнем 2012р. знизились на 10,6%, у т.ч. на продукцію рослинництва – на 11,8%, на продукцію тваринництва – зросли на 5,2%.

Надходження цукрових буряків на переробні підприємства. За січень–жовтень 2013р. на переробні підприємства від усіх категорій господарств загалом надійшло 182,9 тис.т цукрових буряків (у 1,9 раза менше порівняно з січнем–жовтнем 2012р.), у т.ч. переробними підприємствами було закуплено 51,3 тис.т (28% усіх надходжень), надійшло на давальницьких засадах – 131,6 тис.т (72%). Середня ціна закупівлі цукрових буряків склала 437,4 грн. за т проти 425 грн. торік.

Наявність зерна та насіння соняшнику. На 1 листопада 2013р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 1502,7 тис.т зерна (на 28,4% більше проти 1 листопада 2012р.), у т.ч. 517,6 тис.т пшениці (в 1,5 раза більше). Із загальної кількості зерна безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалось 847,9 тис.т зерна, у т.ч. 326,2 тис.т пшениці, 351,9 тис.т кукурудзи, 130,8 тис.т ячменю, 1,9 тис.т жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 654,8 тис.т зерна (на 14,4% більше), у т.ч. зернозберігаючі – 565,5 тис.т (на 17% більше).

Запаси насіння соняшнику становили 896,9 тис.т (на 41,3% більше порівняно з 1 листопада 2012р.), з них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) – 421 тис.т (на 44,5% більше), на підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання – 475,9 тис.т (на 38,7% більше).

Будівельна діяльність

У січні–жовтні 2013р. підприємствами області виконано будівельних робіт на суму 350,4 млн.грн. Індекс будівельної продукції у січні–жовтні п.р. порівняно з відповідним періодом 2012р. становив 66,6%.

За характером будівництва обсяги робіт розподілились наступним чином: роботи з нового будівництва, реконструкції та технічного переозброєння – 71,8% загального обсягу, решта – з капітального і поточного ремонту (22,3% та 5,9% відповідно).

За січень–вересень 2013р. в області прийнято в експлуатацію 63,9 тис.м² загальної площі житла, що на 29,4% менше ніж за відповідний період 2012р. Значну частину (92,6%) загального обсягу житла прийнято в експлуатацію в одноквартирних будинках, 7,4% – у будинках із двома й більше квартирами. Загальна площа житла, прийнятого в експлуатацію в одноквартирних будинках, зменшилася на 26%, в будинках із двома й більше квартирами – на 51,4%.

Зросли обсяги прийнятого житла в Ульяновському (в 2,6 раза), Новоукраїнському (в 2,1 раза), Гайворонському (в 1,6 раза), Онуфріївському (на 34,7%), Новгородківському (на 18,6%), Знам'янському (на 11,6%) та Петрівському (на 10%) районах.

За рахунок коштів державного бюджету прийнято в експлуатацію 0,5 тис.м² загальної площі житла або 0,7% загального обсягу прийнятого житла по області.

У січні–вересні 2013р. прийнято в експлуатацію 507 квартир. Середній розмір квартири становить 126,1 м² загальної площі, при цьому в сільській місцевості – 139,1 м², у міських поселеннях – 122,1 м² загальної площі. Серед збудованих квартир переважають трикімнатні (30,2% від загальної кількості), чотирикімнатні (21,9%) та двокімнатні (20,9%) квартири.

Крім того, прийнято в експлуатацію дачні та садові будинки загальною площею 0,6 тис.м², що на 72,5% менше ніж за січень–вересень 2012р.

Серед інших об'єктів соціальної сфери прийнято в експлуатацію амбулаторно-поліклінічний заклад на 10 відвідувань за зміну та

скейтмайданчик площею 495 м² у м.Кіровограді, спортивний майданчик площею 240 м² у м.Олександрія.

У січні–вересні 2013р. завершено будівництво й прийнято в експлуатацію ряд виробничих об'єктів і потужностей, серед яких сонячні фотоелектричні станції напругою 19,8 тис.кВт, місцеві трубопроводи для транспортування газу протяжністю 31,3 км, лінії електропередачі – 9,4 км, місцеві каналізаційні мережі – 0,3 км, місцеві водопровідні мережі потужністю 1 тис.м³ води на добу, причал річкового порту – протяжністю 230 пог.м, під'їзні колії – 0,5 км тощо.

Прийнято в експлуатацію будівлі для потреб сільського господарства, зокрема приміщення для свиней – на 300 скотомісць, елеватори та насіннесховища – відповідно на 134 тис.т та 120 тис.т одночасного зберігання, силоси для зерна – на 40,5 тис.м³, зернофуражні сховища – на 7,1 тис.т одночасного зберігання та інші.

Транспорт і зв'язок

У січні–жовтні 2013р. підприємствами транспорту перевезено 8984,8 тис.т вантажів, що на 11,5% менше ніж у січні–жовтні 2012р., вантажооборот зменшився на 5,9% і склав 22247,3 млн.ткм.

Залізницею у січні–жовтні п.р. перевезено 6371 тис.т вантажів, що на 2,4% менше ніж у січні–жовтні 2012р. Збільшилося відправлення основних номенклатурних груп вантажів: нафти і нафтопродуктів (у 1,6 раза), брухту чорних металів (на 25%), будівельних матеріалів (на 3,8%), чорних металів (на 3,1%). Разом з цим, зменшилося відправлення лісових вантажів (на 76,5%), кам'яного вугілля (на 34,5%) та зерна і продуктів перемолу (на 23,6%). Вантажооборот залізничного транспорту в січні–жовтні 2013р. склав 21702,9 млн.ткм, що на 6,1% менше ніж у січні–жовтні 2012р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у січні–жовтні 2013р. перевезено 2610,9 тис.т вантажів, що на 27,8% менше обсягу січня–жовтня 2012р., вантажооборот збільшився на 4,2% і становив 543,5 млн.ткм.

Серед міст і районів області обсяги перевезення пасажирів наростили 4 території, пасажирооборот – 5 територій, знизили показники 19 та 18 територій відповідно.

У січні–вересні 2013р. підприємствами–операторами зв'язку реалізовано послуг зв'язку на суму 321,7 млн.грн., що у порівняних цінах на 4,9% менше ніж у січні–вересні 2012р.

Найбільша частка доходів отримана від реалізації послуг мобільного (49,5%), телефонного міського (15%), поштового (13,7%) та комп'ютерного (10,3%) зв'язку.

Обсяг реалізації послуг пошти та зв'язку населенню за січень–вересень 2013р. склав 225,9 млн.грн., що у порівняних цінах на 3,2% менше ніж у відповідному періоді 2012р. Частка доходів від надання послуг пошти та зв'язку населенню в їх загальному обсязі склала 70,2% проти 69,8% у січні–вересні 2012р.

Зовнішньоекономічна діяльність

Обсяг експорту товарів за січень–вересень 2013р. склав 638,9 млн.дол. США, імпорту – 182,5 млн.дол.

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами 101 країни світу.

Обсяги експорту товарів до країн Азії становили 39,8% загального обсягу експорту, СНД – 25,3%, Європи – 24,1%, у т.ч. до країн Європейського Союзу – 24%, Африки – 10,5%, Америки – 0,3%.

Обсяги експортних операцій порівняно з січнем–вереснем 2012р. збільшилися до країн Азії – у 3,4 раза, Європи – в 1,9 раза, Америки – в 1,5 раза, СНД – на 7,2%, Африки – на 6,7%.

У цілому область експортувала товари до 85 країн світу, серед яких найбільші обсяги поставок здійснювались до країн Азії – 254,2 млн.дол. Серед найбільших партнерів-країн СНД зросли експортні поставки до Білорусі, серед країн ЄС – до Нідерландів, Іспанії, Польщі, серед інших країн – до Китаю, Марокко, Туреччини, Індії. Водночас зменшилися поставки до Італії, Ізраїлю, Казахстану, Російської Федерації.

У січні–вересні 2013р. з області було експортовано жирів та олії тваринного або рослинного походження на суму 382,7 млн.дол., машин, обладнання та механізмів – на 88 млн.дол., готових харчових продуктів – на 79,8 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 34,1 млн.дол., мінеральних продуктів – на 22,9 млн.дол.

Імпорт товарів здійснювався із 79 країн-партнерів. У січні–вересні 2013р. в область з країн СНД надійшло 15,8% усіх імпортованих товарів, інших країн світу – 84,2%, у т.ч. з країн ЄС – 45,2% (у січні–вересні 2012р. відповідно 7,2%, 92,8% та 54,1%).

Імпортні поставки порівняно з січнем–вереснем 2012р. зросли з Норвегії, Білорусі, Китаю, Російської Федерації, Туреччини, Угорщини, скоротилися – з Малайзії, Індонезії, Бельгії, Чехії, Румунії, Польщі.

У січні–вересні 2013р. в область надійшло механічного та електричного обладнання на суму 65,8 млн.дол., засобів наземного транспорту, літальних апаратів, плаваючих засобів – на 39,9 млн.дол., продуктів тваринного походження – на 19 млн.дол., недорогоцінних металів та виробів з них – на 14 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 8,7 млн.дол.

У січні–вересні 2013р. загальні обсяги **експорту послуг** склали 13,9 млн.дол. США, імпорту – 19,8 млн.дол. та порівняно з відповідним періодом попереднього року збільшилися на 28,4% та 68% відповідно. Від’ємне сальдо зовнішньої торгівлі послугами становило 5,8 млн.дол. (за січень–вересень 2012р. позитивне сальдо становило 0,9 млн.дол.).

Підприємства та організації області у січні–вересні 2013р. здійснювали зовнішньоторговельні операції послугами з партнерами із 86 країн світу.

У структурі експорту послуг найбільші обсяги припадали на транспортні послуги, які займали 78,7% загального обсягу експорту, та послуги з переробки матеріальних ресурсів – 14,8%.

Порівняно з січнем–вереснем 2012р. експорт послуг зріс на 3084,8 тис.дол., насамперед за рахунок збільшення обсягів послуг з переробки матеріальних ресурсів на суму 2065 тис.дол., транспортних послуг – на 833,3 тис.дол. Одночасно зменшився обсяг ділових послуг на 94,4 тис.дол.

Найбільшу частку в загальному обсязі **імпорту послуг** у січні–вересні 2013р. складали послуги, пов'язані з фінансовою діяльністю (49,6%), ділові послуги (28,2%).

За звітний період спостерігалось зростання обсягів імпорту послуг на 8 млн.дол. в основному за рахунок збільшення обсягів отриманих послуг, пов'язаних з фінансовою діяльністю, на суму 6,4 млн.дол. та ділових послуг – на 3,7 млн.дол.

Обсяг експортних операцій з країнами Європейського Союзу порівняно з січнем–вереснем 2012р. збільшився у 3,8 раза і становив 2,3 млн.дол. (16,5% загального обсягу експорту області). Імпорт послуг з цих країн збільшився на 77,3%, обсяг склав 14,6 млн.дол. (73,7% загального обсягу імпорту області).

Найбільшим споживачем послуг були США (67,9% загального обсягу експорту послуг), крім того Німеччина (11,9%), Російська Федерація (2,6%), Білорусь (2,2%). Основними країнами-імпортерами послуг були Німеччина (46,1% загального обсягу імпорту послуг), Велика Британія (11,4%), США (8,3%), Кіпр (7,7%).

У січні–вересні 2013р. в економіку області іноземними інвесторами унесено 7,7 млн.дол. прямих інвестицій (акціонерного капіталу), з них із країн Європейського Союзу надійшло 92,6% загального обсягу прямих іноземних інвестицій, країн СНД – 2%, інших країн світу – 5,4%.

Обсяг **прямих іноземних інвестицій** (акціонерного капіталу), унесених в економіку області, станом на 1 жовтня 2013р. збільшився на 4,2% порівняно з початком 2013р. і склав 108,1 млн.дол. та в розрахунку на одну особу населення склав 108,9 дол.

Інвестиції надійшли з 31 країни світу. До четвірки основних країн-інвесторів, на які припадає 82,6% загального обсягу прямих інвестицій, входять: Кіпр – 31,2 млн.дол., Велика Британія – 29,2 млн.дол., Нідерланди – 18 млн.дол. та Російська Федерація – 10,8 млн.дол. Інвесторами 17 країн Європейського Союзу внесено 78,2% загального обсягу інвестицій.

За видами економічної діяльності найбільші обсяги інвестицій унесені у підприємства промисловості – 47 млн.дол., у т.ч. переробної – 30,1 млн.дол., сільського господарства, лісового господарства та рибного господарства – 15 млн.дол., оптової та роздрібною торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 14 млн.дол., організації, що здійснюють операції з нерухомим майном – 9,5 млн.дол., підприємства транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – 7,9 млн.дол.

Заборгованість підприємств області за кредитами та позиками, торговими кредитами та іншими зобов'язаннями (борговими інструментами) перед прямими іноземними інвесторами на 1 жовтня 2013р. становила 27,8 млн.дол.

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу та боргових інструментів) на 1 жовтня 2013р. становив 135,9 млн.дол.

Обсяг прямих інвестицій (акціонерного капіталу) з області в економіку країн світу, з урахуванням його курсової різниці, на 1 жовтня 2013р. склав 90,9 тис.дол. і був спрямований у країни СНД та Азії. Загальний обсяг прямих інвестицій (акціонерний капітал та боргові інструменти), вкладених підприємствами області в економіку країн світу, склав також 90,9 тис.дол.

Наукова та науково-технічна діяльність

У січні–вересні 2013р. загальний обсяг наукових та науково-технічних робіт, виконаних власними силами наукових організацій, становив 25,2 млн.грн. Найбільша його частка (84,3%) припала на науково-технічні розробки (у січні–вересні 2012р. – 85,4%).

Внутрішні витрати наукових організацій на виконання наукових та науково-технічних робіт склали 24 млн.грн., з яких 92,8% загальної суми припадало на внутрішні поточні витрати та 7,2% – на капітальні вкладення. За рахунок коштів держбюджету внутрішні витрати склали 3,4 млн.грн.

Чисельність працівників основної діяльності складала 447 осіб, з них 364 особи (81,4%) працювало у підприємницькому секторі, 63 (14,1%) – державному, 20 (4,5%) – секторі вищої освіти. Науковою і науково-технічною діяльністю займалися 288 (64,4%) дослідників, 75 (16,8%) техніків, 60 (13,4%) осіб допоміжного персоналу та 24 (5,4%) – інші працівники. Науковий ступінь доктора наук мали 3 особи, кандидата наук – 26 осіб.

Споживчий ринок

Оборот роздрібної торгівлі (до якого включено роздрібний товарооборот підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за січень–жовтень 2013р. становив 11966,7 млн.грн., що на 8,3% більше обсягу січня–жовтня 2012р.

Оборот ресторанного господарства (з урахуванням обороту фізичних осіб-підприємців) за цей період склав 86,7% і становив 197,5 млн.грн.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, що здійснювали діяльність з роздрібною торгівлі та ресторанного господарства за січень–жовтень 2013р. склав 5316,2 млн.грн., що у порівнянних цінах на 4,2% більше обсягу січня–жовтня 2012р.

Реалізація послуг. За січень–жовтень 2013р. підприємствами сфери нефінансових послуг реалізовано послуг на суму 3127,8 млн.грн.

У структурі обсягу реалізованих послуг значна частка припадала на послуги різних видів транспорту, складського господарства, пошти та кур'єрської діяльності (74,6%); інформації та телекомунікацій (11%); у сфері операцій з нерухомим майном (4,7%).

З основного виду діяльності реалізовано послуг на суму 3026,3 млн.грн., що становило 96,8% загального обсягу реалізованих послуг.

Обсяг послуг, реалізованих населенню, становив 12,4% від загального обсягу реалізованих послуг.

Податок на додану вартість за січень–жовтень 2013р. становив 203 млн.грн., доходи від здавання в оренду власних приміщень – 18,1 млн.грн.

Обсяг реалізованих послуг у розрахунку на одного мешканця області у січні–жовтні 2013р. склав 392,24 грн.

Ціни і тарифи

Індекс споживчих цін у жовтні 2013р. порівняно з вереснем 2013р. становив 100,5%, з початку року – 99,2% (по Україні – 100,4% та 99,8% відповідно).

На споживчому ринку в жовтні 2013р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 0,9%. Найбільше (на 12,4% та 5,9%) подорожчали яйця та овочі. На 3,4–0,5% зросли ціни на молоко, сало, масло, сметану, сири, фрукти, кисломолочну продукцію, рис, морозиво. Водночас на 2,3–0,3% подешевшали продукти переробки зернових, маргарин, олія, макаронні вироби, риба та продукти з риби, цукор, інші продукти харчування.

Зростання цін на алкогольні напої, тютюнові вироби на 0,2% пов'язано з подорожчанням тютюнових виробів на 0,4%.

Підвищення цін у сфері охорони здоров'я на 0,3% зумовлено подорожчанням фармацевтичної продукції, медичних товарів та обладнання на 0,8%.

Зростання цін на транспорт у цілому на 0,1% в основному відбулося за рахунок підвищення вартості перевезень пасажирським залізничним транспортом на 1,8%.

Подорожчання послуг освіти на 0,6% пов'язано з підвищенням плати за навчання в закладах середньої освіти (на 3,1%).

На 1,9–0,2% знизилися ціни на туристичні послуги, мобільні телефони, одяг і взуття. Водночас на 5,2–0,3% підвищилися ціни на послуги спортивних установ, домашній текстиль, побутову техніку.

Доходи населення

У січні–вересні 2013р. розмір **середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників (по підприємствах, установах, організаціях та їхніх відокремлених підрозділах із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) становив 2564 грн., що на 7,4% вище відповідного періоду 2012 року.

Рівень заробітної плати в області становив 79,4% середнього рівня в Україні (3227 грн.).

В економіці області залишається значною диференціація рівня оплати праці серед видів економічної діяльності. Найвищий рівень оплати праці в січні–вересні 2013р. спостерігався у працівників транспорту, складського господарства, добувної промисловості і розробленні кар'єрів, фінансової та страхової діяльності, де заробітна плата працівників перевищила середній показник по області в 1,3–1,5 раза.

Значно нижчою залишається заробітна плата працівників у рибному господарстві, поштовій та кур'єрській діяльності, сферах тимчасового

розміщування й організації харчування, творчості, мистецтва та розваг, адміністративного та допоміжного обслуговування, операцій з нерухомим майном, оптовій та роздрібній торгівлі, ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів, будівництві, сільському господарстві, сферах охорони здоров'я та надання соціальної допомоги, функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури, освіти, інформацій та телекомунікацій. Співвідношення рівня оплати праці в зазначених видах діяльності до середнього по області становило 36,2%–97,2%.

У січні–вересні 2013р. порівняно з січнем–вереснем 2012р. спостерігалося збільшення **реальної заробітної плати найманих працівників** на 9,2% (у січні–вересні 2012р. порівняно з січнем–вереснем 2011р. – на 16,1%).

Загальна сума несплаченої заробітної плати (без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців) впродовж січня–вересня 2013р. зменшилась на 9,4% і на 1 жовтня 2013р. становила 36 млн.грн.

Обсяг несплаченої заробітної плати на початок жовтня 2013р. становив 7% фонду оплати праці, нарахованого за вересень п.р.

Сума боргу працівникам економічно активних підприємств упродовж січня–вересня 2013р. зменшилась на 8,9% і на 1 жовтня 2013р. становила 9,3 млн.грн. або 25,9% загальної суми боргу.

З кожних 100 гривень, несплачених економічно активними підприємствами, 41,4 гривні заборгували своїм працівникам підприємства транспорту, складського господарства.

Упродовж січня–вересня 2013р. кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату, зменшилась на 25,5% і на 1 жовтня 2013р. становила 1,8 тис. осіб або 0,9% загальної кількості штатних працівників. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому по 5,2 тис.грн., що вдвічі перевищує розмір середньої заробітної плати, нарахованої штатному працівникові за вересень 2013р.

Заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок коштів державного бюджету на 1 жовтня 2013р. становила 2,7 тис.грн.

Сума заборгованості з виплат працівникам у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності впродовж січня–вересня 2013р. збільшилась на 88,1% і на 1 жовтня 2013р. становила 858,9 тис.грн.

Сума несплаченої заробітної плати працівникам підприємств-банкрутів упродовж січня–вересня 2013р. зменшилась на 9,6% і на початок жовтня 2013р. становила 25,7 млн.грн. Серед міст та районів найбільша питома вага боргу цих підприємств припадала на м.Олександрію (71,9%).

На підприємствах, які призупинили виробничо-господарську діяльність у 2010–2012рр. (економічно неактивні), заборгованість із виплати заробітної плати не змінилась і на 1 жовтня 2013р. становила 953,1 тис.грн.

У січні–вересні 2013р. за **субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії** звернулося 28974 сім'ї, з них у міській місцевості – 14614, сільській – 14360 сімей.

Призначено субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 26771 сім'ї, що становило 92,4% загальної кількості сімей, які звернулися за наданням субсидій, з них у міській місцевості – 14157 сім'ям, сільській місцевості – 12614 сім'ям.

Загальна сума призначених місячних субсидій у січні–вересні 2013р. склала 816,5 тис.грн., при цьому в міській місцевості – 706 тис.грн., сільській місцевості – 110,5 тис.грн. Середній розмір призначеної місячної субсидії на одну сім'ю у вересні 2013р. становив 33,4 грн. (у серпні 2013р. – 17,6 грн.).

Організаціям, що надавали послуги, в січні–вересні 2013р. нараховано коштів у сумі 26894,7 тис.грн., перераховано – 32325,1 тис.грн. (112,7% суми отриманих населенням субсидій).

У вересні 2013р. отримали субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 6,3% загальної кількості сімей області.

За призначенням **субсидій готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** у січні–вересні 2013р. звернулася 21691 сім'я, у т.ч. в міській місцевості – 7209, сільській – 14482 сім'ї.

Призначено субсидії 19521 сім'ї (90% з числа тих, які звернулися), у т.ч. 6875 сім'ям у міській місцевості та 12646 сім'ям у сільській місцевості. Загальна сума призначених субсидій готівкою становила 15543,1 тис.грн., у міській місцевості цей показник склав 6267,6 тис.грн., сільській – 9275,5 тис.грн.

Середній розмір призначеної субсидії готівкою на одну сім'ю у вересні 2013р. становив 733,6 грн. (у серпні 2013р. – 840,4 грн.).

Субсидії готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива в січні–вересні 2013р. отримали 16697 сімей на суму 13695,7 тис.грн. Заборгованість бюджетів із виплати субсидій населенню готівкою на 1 жовтня 2013р. становила 2112,2 тис.грн.

У січні–вересні 2013р. **населенню нараховано плату за житлово-комунальні послуги** в сумі 351,5 млн.грн. Сплачено, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 391,3 млн.грн., що становило 111,3% нарахованих до сплати сум.

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг станом на 1 жовтня 2013р. склала 95,2 млн.грн., термін якої у вересні становив 2,4 місяця.

У вересні 2013р. мали борг за 3 місяці та більше: за централізоване опалення та гаряче водопостачання 28,9% власників особових рахунків, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 21,1%, газопостачання – 17,8%, вивезення побутових відходів – 11,1%, централізоване водопостачання та водовідведення – 10,6%.

Населенням області у вересні 2013р. сплачено за спожиту електроенергію 16,7 млн.грн. Заборгованість населення з оплати електроенергії на кінець вересня 2013р. становила 6,7 млн.грн.

Ринок праці

За даними обласної служби зайнятості на обліку цієї установи на кінець жовтня 2013р. перебувало 12,7 тис. безробітних громадян області, що на 4,8% менше ніж на кінець вересня. Допомогу по безробіттю отримували 71,3% осіб, які мали статус безробітного.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області на кінець жовтня 2013р. становив 2,16% населення працездатного віку, в міських поселеннях – 2,09%, у сільській місцевості – 2,29%.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених підприємствами, установами й організаціями до служби зайнятості, зменшилась за місяць на 22,5% і на кінець жовтня 2013р становила 1,6 тис. (на кінець жовтня 2012р. – 1,3 тис.).

Навантаження зареєстрованих безробітних на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) на кінець жовтня 2013р. становило 8 осіб проти 7 осіб на кінець вересня.

За сприяння державної служби зайнятості у жовтні п.р. було працевлаштовано 1,7 тис. осіб проти 1,1 тис. осіб у вересні.

Серед зареєстрованих безробітних, що отримали роботу у жовтні п.р. 38,3% становили жінки, 31,5% – молодь у віці до 35 років.

Частка працевлаштованих порівняно з вереснем п.р. збільшилась на 4,2 в.п. та у жовтні 2013р. становила 11% громадян, які мали статус зареєстрованого безробітного в цьому місяці.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю впродовж жовтня п.р., становила 8,7 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 999 грн., що складає 87,1% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (1147 грн.).

Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення області на 1 жовтня 2013р., за оцінкою, становила 990,2 тис. осіб.

За січень–вересень 2013р. чисельність населення скоротилася на 4994 особи, що в розрахунку на 1000 наявного населення становило 6,7 особи. Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного (4397 осіб) та міграційного скорочення (597 осіб).

Порівняно з січнем–вереснем 2012р. обсяг природного скорочення збільшився на 290 осіб (на 7,1%) або з 5,5 до 5,9 особи на 1000 наявного населення.

У січні–вересні 2013р. **міграційне скорочення** населення становило 0,81 особи в розрахунку на 1000 наявного населення (у відповідному періоді 2012р. – 0,7 особи).

Порівняно з відповідним періодом 2012р. зменшилась міграційна активність населення як на території області, так і за її межами.

Криміногенна ситуація

За повідомленням прокуратури протягом січня–жовтня 2013р. обліковано 15455 кримінальних правопорушень, з числа яких 15228 виявлено органами внутрішніх справ, 131 – органами прокуратури, 78 – органами, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства та 11 – органами безпеки.

Із загального числа зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів 25,5% – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 59,7% становили злочини проти власності, 18,5% – злочини проти життя та здоров'я особи, 5,2% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 4,5% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, по 2,3% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг та злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 1,7% – злочини проти правосуддя, 1,6% – злочини проти громадського порядку та моральності, 1,3% – злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, 1,2% – злочини у сфері господарської діяльності, 0,8% – злочини проти громадської безпеки.

Протягом січня–жовтня 2013р. обліковано 70 очевидних умисних вбивств і замахів на вбивство, 74 умисні тяжкі тілесні ушкодження та 24 згвалтування і замаху на згвалтування.

Кількість випадків крадіжок становила 7098, шахрайств – 1205, грабежів – 376, розбоїв – 61 та хабарництва – 23.

Правоохоронними органами за цей період виявлено 52 особи, які скоїли злочин у складі 13 організованих груп і злочинних організацій; закінчено 13 кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–жовтень 2013р. становила 11943 особи, із числа яких 5057 – жінки, 1315 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 249 – неповнолітні та 100 осіб – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (55,5%) від крадіжок та шахрайств – відповідно 6268 та 363 особи, серед яких 43,2% – жінки (2863 особи).

У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 203 особи, з яких 51 особа (25,1%) загинула. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 213 осіб, із числа яких 12,7% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 47,9% було вбито.